



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

01 04 2024

м. Київ

№ 428

**Про затвердження стандарту
вищої освіти зі спеціальності
293 Міжнародне право
першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти**

Відповідно до частини шостої статті 10, пункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», підпункту 12 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (зі змінами), з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 року № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 року № 584), та погодження Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол № 15 (44) від 26 вересня 2023 року)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти зі спеціальності 293 Міжнародне право галузі знань 29 Міжнародні відносини для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (далі – Стандарт вищої освіти), що додається.

2. Увести в дію Стандарт вищої освіти, затверджений цим наказом, з 2024/2025 навчального року.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Винницького М.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
01.04 2024 № 428

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 29 Міжнародні відносини
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 293 Міжнародне право
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2024**

I Преамбула

Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (далі – Стандарт) галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 293 Міжнародне право.

Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2024 № 428

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 293 Міжнародне право Науково-методичної комісії № 5 з бізнесу, управління та права сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:

1. **БУТКЕВИЧ Ольга Володимирівна**, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри міжнародного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка

2. **ЗАВГОРОДНЯ Владислава Миколаївна**, кандидат юридичних наук, доцент, завідувачка кафедри міжнародного, європейського права та порівняльного правознавства Сумського державного університету

3. **ЛАДИЧЕНКО Віктор Валерійович**, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Національного університету біоресурсів і природокористування України

4. **МЕЛЕНКО Сергій Гаврилович**, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри європейського права та порівняльного правознавства Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

5. **СТЕШЕНКО Володимир Миколайович**, кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Фахівці, залучені до розроблення стандарту:

1. **АНЦУПОВА Тетяна Олександрівна**, доктор юридичних наук, професор, науковий співробітник Британської академії Британського інституту міжнародного та порівняльного права

2. **КОТЛЯР Ольга Іванівна**, кандидат юридичних наук, доцент, завідувачка кафедри міжнародного права Ужгородського національного університету

3. **КОРОТКИЙ Тимур Робертович**, кандидат юридичних наук, професор, віце-президент Української асоціації міжнародного права

4. **МЕДВЕДЄВА Марина Олександрівна**, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри міжнародного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка

5. **НЕВАРА Лілія Михайлівна**, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права Державного торговельно-економічного університету

Стандарт розглянуто і схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 293 Міжнародне право Науково-методичної комісії № 5 з бізнесу, управління та права Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

Стандарт розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 15 вересня 2022 р. № 19.

Фахову експертизу проводили:

1. **ЗАДОРОЖНА Світлана Михайлівна**, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри європейського права та порівняльного правознавства Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

2. **МИКІЄВИЧ Михайло Миколайович**, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри європейського права Львівського національного університету імені Івана Франка

3. **ПАШКОВСЬКИЙ Микола Іванович**, кандидат юридичних наук, доцент, науковий радник АО «Barristers»

Методичну експертизу проводили:

1. **БАХРУШИН Володимир Євгенович**, доктор фізико-математичних наук, професор, професор кафедри системного аналізу та обчислювальної математики Національного університету «Запорізька політехніка»

Стандарт розглянуто Федерацією роботодавців України.

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень і пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 293 Міжнародне право Науково-методичної комісії № 5 з бізнесу, управління та права Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України

Стандарт погоджено рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протокол від 26 вересня 2023 року № 15 (44).

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	293 Міжнародне право
Форми здобуття освіти	очна (денна, вечірня), дистанційна, заочна.
Освітня кваліфікація	Бакалавр міжнародного права
Професійна(і) кваліфікація(ї)	
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – 293 Міжнародне право Спеціалізація – зазначити назву за наявності
Додаткові вимоги до правил прийому	Прийом з дотриманням вимог щодо мінімального конкурсного балу, який встановлюється Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти на відповідний рік вступу для спеціальності 293 Міжнародне право.
Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення: основи теорії, інституційний механізм, практика застосування норм різних галузей та інститутів міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, права Європейського Союзу, імплементація міжнародно-правових норм у внутрішньодержавному праві, основні концепції порівняльного правознавства.</p> <p>Цілі навчання: набуття здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері міжнародного права, регулювання міжнародних відносин, взаємодії національного та міжнародного права, здійснювати аналіз, тлумачення і застосування джерел міжнародного та національного права.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття і концепції міжнародного права як системи юридичних принципів і норм, що регулюють міжнародні відносини, права Європейського Союзу, порівняльного правознавства.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи теоретичного та емпіричного дослідження; формально-юридичний, порівняльно-правовий метод; методики моделювання, moot court, case study, прогнозування, аналізу даних; технології пошуку й обробки інформації, сучасні цифрові технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, стандарти, інформаційні ресурси та спеціалізоване програмне забезпечення, що застосовуються</p>

	в міжнародно-правовій та національно-правовій діяльності.
Академічні права випускників	Здобуття вищої освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
Працевлаштування випускників	Професійна діяльність у сфері міжнародного права в органах зовнішніх зносин, в міжнародних організаціях, органах державної влади та місцевого самоврядування, арбітражах, на підприємствах, в установах та організаціях, наукова, експертно-аналітична та консультативна діяльність у цій сфері.

III Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами спеціальності 293 Міжнародне право та їх результатів навчання

Для здобуття освітнього ступеня бакалавра за освітніми програмами спеціальності 293 Міжнародне право можуть вступати особи, що здобули повну загальну середню освіту, або освітній ступінь молодшого бакалавра зі спеціальності 081 Право, або освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра зі спеціальності 081 Право.

IV Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

На базі повної загальної середньої освіти обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС, з яких:

- не менше 170 кредитів ЄКТС має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю 293 Міжнародне право, визначених цим Стандартом, у тому числі:

- не менше 48 кредитів ЄКТС має бути спрямовано на здобуття компетентностей, що забезпечують здатність до ефективної фахової роботи в іншомовному середовищі;

- не менше 10 кредитів ЄКТС повинно спрямовуватися на практику в одному з таких типів баз практики: в органах зовнішніх зносин; у структурних підрозділах міжнародних організацій; у національних представництвах міжнародних правоохоронних структур; у міжнародних компаніях, у юридичних службах органів державної влади та місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, незалежно від форми власності, адвокатури, нотаріаті, судах, юридичних клініках закладів вищої освіти та інших установах, що забезпечують досягнення компетентностей результатів навчання передбачених цим Стандартом.

Заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше 60 кредитів ЄКТС, здобутих за попередньою освітньою програмою підготовки молодшого бакалавра або фахового молодшого бакалавра зі спеціальності 081 Право.

V Перелік обов'язкових компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері міжнародного права.
Загальні компетентності	<p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК06. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК08. Вміння працювати в команді.</p> <p>ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>СК01. Здатність критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття міжнародного права, права Європейського Союзу, порівняльного правознавства, враховувати темпоральний чинник та прогнозувати основні напрямки розвитку правових систем.</p> <p>СК02. Здатність формувати судження у сфері міжнародного права, права Європейського Союзу, національного права, порівняльного правознавства, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.</p> <p>СК03. Здатність захищати національні інтереси власної держави та права людини за допомогою міжнародно-правових інструментів і механізмів.</p> <p>СК04. Здатність тлумачити і застосовувати право Європейського Союзу, брати участь в адаптації законодавства України до права ЄС, забезпечувати правове супроводження європейської та євроатлантичної інтеграції України.</p> <p>СК05. Здатність аналізувати зміст національних правових</p>

	<p>норм, інститутів і галузей права у порівняльно-правовому контексті.</p> <p>СК06. Здатність забезпечувати юридичний супровід правовідносин з іноземним елементом, зовнішньоекономічної діяльності та міжнародного економічного співробітництва.</p> <p>СК07. Здатність надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного публічного і міжнародного приватного права, права Європейського Союзу, національного права України та права інших держав; прогнозувати і оцінювати юридичні ризики зовнішньополітичних та зовнішньоекономічних ініціатив та шляхи їхньої мінімізації.</p> <p>СК08. Здатність вести дискусію і дебати з міжнародно-правових та загально юридичних питань, готувати справи до розгляду в українських, закордонних, міжнародних судах і арбітражах.</p> <p>СК09. Здатність вести дипломатичне та ділове листування, аналізувати зміст, характер і юридичну природу міжнародно-правових документів.</p> <p>СК10. Здатність дотримуватися основних норм дипломатичного та ділового етикету, враховувати фундаментальні особливості культури, цінностей та правових традицій іноземних держав.</p> <p>СК11. Здатність продовжувати професійне навчання із значним ступенем автономії.</p> <p>СК12. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і проблеми в міжнародно-правовій та національно-правовій діяльності.</p> <p>СК13. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземною(ими) мовою(ами).</p> <p>СК14. Здатність до самостійної підготовки проєктів нормотворчих, правоінтерпретаційних та правозастосовних актів.</p>
--	--

VI Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН01. Знати і розуміти основи зовнішньої політики держави, природу та динаміку міжнародних відносин, міжнародного співробітництва на універсальному та регіональному рівнях, ідентифікувати правовий статус суб'єктів міжнародних відносин та характер взаємодії між ними.

РН02. Розуміти історичний контекст формування міжнародно-правових норм та інститутів, цінності, що лежать у їхній основі, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного і національного права.

PH03. Знати і розуміти нормативні положення, доктрини і принципи функціонування міжнародної і національних правових систем, здійснювати на цій основі аналіз та кваліфікацію правових явищ, застосовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі.

PH04. Аналізувати динаміку адаптації законодавства України до права Європейського Союзу, враховувати при розв'язанні складних професійних задач правові аспекти процесів європейської та євроатлантичної інтеграції.

PH05. Здійснювати порівняльний аналіз правових систем, оцінювати і аргументувати їхні недоліки та переваги, знаходити і тлумачити релевантне іноземне законодавство, надавати консультації щодо його змісту і практики застосування, оцінювати та мінімізувати ризики юридично значущих дій з урахуванням множинності правових систем і юрисдикцій.

PH06. Забезпечувати юридичний супровід захисту прав, відстоювання інтересів фізичних і юридичних осіб, національних інтересів держави Україна за допомогою міжнародних та національних правових механізмів у сфері міжнародних публічних і міжнародних приватних відносин.

PH07. Використовувати практику Європейського суду з прав людини, інших міжнародних судових та арбітражних органів, міжнародних організацій та інших договірних органів, теоретичні знання з міжнародного права і національного права для обґрунтування і захисту власної позиції, захисту інтересів клієнта та в інших професійних цілях.

PH08. Складати проекти міжнародного договору та пов'язаної з ним документації (закону про ратифікацію, пояснювальних записок тощо) українською та іноземною мовами, складати процесуальні документи, тексти законопроектів, пояснювальних записок, порівняльних таблиць, іншої супровідної документації до законопроектів, вести дипломатичну й ділову кореспонденцію.

PH09. Передбачати широкі загальносуспільні наслідки укладання міжнародного договору, вчинення іншої дії дипломатичного або міжнародно-правового характеру, прийняття внутрішньодержавних нормативно-правових актів, виявляти відповідні ризики та попереджати загрози, зокрема, у співпраці з фахівцями інших галузей.

PH10. Вільно комунікувати з професійних питань державною та іноземною(ими) мовою(ами) усно та письмово, фахово використовувати юридичну термінологію.

PH11. Забезпечувати ефективну комунікацію у міжнародному середовищі, знати і використовувати правила дипломатичного протоколу та ділового етикету, враховувати особливості міжкультурного спілкування, виявляти толерантність, повагу до різноманітності, традицій і цінностей представників інших держав.

PH12. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань європейської та євроатлантичної інтеграції, міжнародного права, національного права та порівняльного правознавства.

PH13. Виробляти спільні рішення, працювати в команді, виявляти лідерські якості, визначати пріоритетні цілі у професійному і навчальному контекстах, планувати індивідуальну та групову роботу з метою їх досягнення.

PH14. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземну(і) мову(и), зокрема, з фахової тематики міжнародного права.

PH15. Використовувати сучасні цифрові технології, здійснювати збирання з різних джерел, систематизацію та аналіз інформації щодо міжнародних і національних правових процесів і явищ.

PH16. Формулювати висновки, розробляти рекомендації, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання проблем у сфері правотворчої, право інтерпретаційної та правозастосовної діяльності.

PH17. Застосовувати сучасні наукові досягнення у сфері міжнародного права, права Європейського Союзу та національного права, інтерпретувати результати наукових досліджень та використовувати їх у практичній професійній діяльності.

PH18. Передбачати наслідки юридично значущих дій і рішень для окремих фізичних, юридичних осіб і держави.

PH19. Самостійно визначати освітні цілі та траєкторії навчання, знаходити необхідні для цього освітні ресурси.

VII Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі атестаційного екзамену зі спеціальності.
Вимоги до атестаційного екзамену (екзаменів)	Атестаційний екзамен зі спеціальності має передбачати оцінювання досягнення результатів навчання, визначених цим Стандартом та освітньо-професійною програмою.

VIII Вимоги до створення освітніх програм підготовки за галуззю знань, двома галузями знань, міждисциплінарних освітньо-наукових програм

Створення міждисциплінарних освітніх програм на бакалаврському рівні не передбачено.

IX Вимоги професійних стандартів у разі їх наявності

Професійні стандарти відсутні.

X Додаткові вимоги до організації освітнього процесу для освітніх програм з підготовки фахівців для професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Додаткове регулювання не запроваджено.

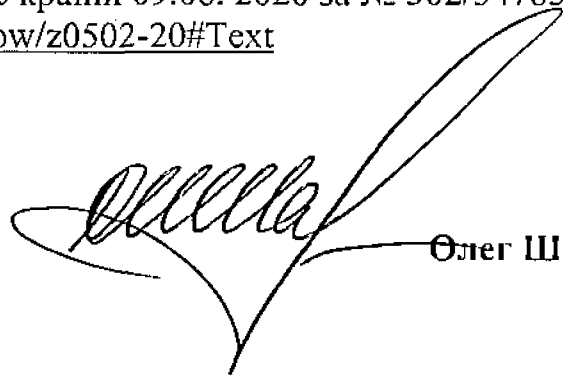
XI Додаткові вимоги до структури освітніх програм, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Додаткове регулювання не запроваджено.

XII Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами).
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
4. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (у редакції Постанова Кабінету Міністрів від 16.12.2022 № 1392).
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
5. Наказ Держспоживстандарту від 11.10.2010 № 457 «Національний класифікатор України «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>
6. Наказ Держспоживстандарту від 28.10.2010 № 327 «Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010».
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України
URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
8. Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.05.2020 № 673 «Про затвердження Переліку спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 09.06. 2020 за № 502/34785
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0502-20#Text>

Генеральний директор директорату
фахової передвищої, вищої освіти



Олег ШАРОВ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Стандарт вищої освіти містить вимоги до освітніх програм підготовки бакалаврів за спеціальністю 293 Міжнародне право стосовно:

- обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 293 Міжнародне право;
- вимог до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за відповідною освітньою програмою та результатів їх навчання;
- переліку обов'язкових компетентностей випускника;
- нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання;
- форм атестації здобувачів вищої освіти.

Вимоги до компетентностей та результатів навчання узгоджені між собою та відповідають Закону України «Про вищу освіту», дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.

Заклад вищої освіти самостійно визначає перелік навчальних дисциплін інших освітніх компонентів, видів навчальних занять, форм організації освітнього процесу, необхідних для набуття передбачених Стандартом компетентностей та здобуття визначених ним результатів навчання.

Заклади вищої освіти мають право використовувати власні формулювання спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому, щоб сукупність вимог освітньої програми повністю охоплювала всі вимоги стандарту. У рамках автономії ЗВО можуть додати кваліфікаційний іспит з іноземної мови.

Таблиця 1 демонструє відповідність визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК. Таблиця 2 – відповідність визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей.

Працевлаштування на посади відповідно до Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08), які потребують наявності вищої освіти зі спеціальностей 293 Міжнародне право та 081 Право.

Інші рекомендовані джерела

1. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG).
URL : https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
2. International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics.
URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>
3. International Standard Classification of Education. Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) – Detailed field descriptions.
URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>;
4. The European Qualifications Framework: Supporting Learning, Work and Cross-Border Mobility.
URL : http://www.ehea.info/Upload/TPG_A_QF_RO_MK_1_EQF_Brochure.pdf;
5. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area.
URL : http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
6. TUNING Educational Structures in Europe.
URL : <https://www.unideusto.org/tuningeu/competences.html>
7. Higher Education in the World 8 - Special issue. New Visions for Higher Education towards 2030. Barcelona, GUNi, May 2022.
URL: https://www.guninetwork.org/files/guni_heiw_8_complete_-_new_visions_for_higher_education_towards_2030_1.pdf

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	Зн1 Концептуальні наукові та практичні знання. Зн2 Критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання.	Ум1. Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання.	К1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації. К2. Збір, інтерпретація та застосування даних. К3. Спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово.	АВ1. Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами. АВ2. Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах. АВ3. Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти. АВ4. Організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп. АВ5. Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії.
Загальні компетентності				
ЗК1	Зн2	Ум1	К2	АВ3
ЗК2	Зн2	Ум1	К2	АВ5
ЗК3			К1, К3	
ЗК4			К1, К3	
ЗК5	Зн2	Ум1	К2	АВ5
ЗК6	Зн1, Зн2	Ум1		АВ3
ЗК7			К1, К3	АВ1, АВ4
ЗК8			К1, К3	АВ1, АВ4
ЗК9	Зн2	Ум1	К1, К3	АВ2, АВ3
ЗК10	Зн2	Ум1	К2	АВ2, АВ3, АВ4, АВ5
Спеціальні (фахові) компетентності				

CK1	3H2	УМ1		
CK2				AB3
CK3		УМ1	K1	AB1, AB2
CK4	3H1, 3H2	УМ1		AB1, AB2, AB4
CK5	3H1, 3H2		K2	
CK6		УМ1	K1, K2	AB1, AB2
CK7	3H1, 3H2	УМ1	K1	AB1, AB2, AB3
CK8	3H1, 3H2		K1, K3	AB2, AB3
CK9		УМ1	K1, K3	
CK10			K1, K3	AB2, AB3
CK11	3H2		K2	AB5
CK12		УМ1	K2	AB1, AB2
CK13			K1, K3	
CK14		УМ1	K2	AB2, AB3

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності																							
	Інтегральна компетентність																							
	Загальні компетентності										Спеціальні (фахові) компетентності													
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14
PH1	+					+					+													
PH2	+					+			+	+	+													
PH3	+				+	+				+	+			+	+									
PH4														+								+		
PH5						+					+			+		+				+				
PH6							+		+				+	+		+	+	+						
PH7													+			+						+		
PH8																		+	+					+
PH9	+							+		+	+													+
PH10			+	+				+										+	+				+	
PH11								+												+				
PH12												+		+			+						+	
PH13		+						+	+			+									+			
PH14			+	+	+		+											+	+				+	
PH15		+			+										+	+								+
PH16																	+	+				+		+
PH17											+	+			+							+		
PH18									+	+			+			+								
PH19		+			+					+												+		